

سبقت‌گانی

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
معاونت فناوری و نوآوری

۱۴۰۱/۱۰/۰۹۱۴۳

۱۴۰۱/۰۳/۱۷

یادداشت تفاهم طرح مهارت افزایی دانش‌آموختگان

دانشگاه، موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری (موسوم به طرح نخلستان)

فنی‌با بین

معاونت فناوری و نوآوری و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

این تفاهم نامه در راستای اجرای طرح مهارت افزایی دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها، موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری در حوزه مشاغل و کسب و کارهای نوین (موسوم به طرح نخلستان) و با هدف ارتقای ظرفیت اشتغال‌پذیری آنان از طریق اجرای دوره‌های آموزش فنی و حرفه‌ای در حوزه نوآوری، کارآفرینی فناوری‌های نوین یا دانش‌بنیان بر اساس استانداردهای مهارت، میان "معاونت فناوری و نوآوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری" و "سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور" به شرح ذیل منعقد می‌شود:

ماده (۱): موضوع

توسعه مهارت‌ها و ارتقای ظرفیت اشتغال‌پذیری دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها، موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری در حوزه نوآوری، کارآفرینی فناوری‌های نوین یا دانش‌بنیان.

ماده (۲): تعاریف

- ۱-۲- **مهارت افزایی:** دوره‌های تخصصی مهارتی در حوزه نوآوری، کارآفرینی فناوری‌های نوین یا دانش‌بنیان متناسب با سطح تحصیلات و توانمندیهای دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها، موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری.
- ۲-۲- **گواهینامه مهارت:** مدرکی است که پس از قبولی متقاضیان در آزمون‌های کتبی و عملی صادر می‌گردد و بیانگر مهارت وی بر اساس کد استاندارد شغل یا شایستگی می‌باشد.
- ۳-۲- **سازمان:** سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور.
- ۴-۲- **ادارات کل:** ادارات کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان‌ها.
- ۵-۲- **مراکز آموزش عالی:** دانشگاه‌ها، موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری تابعه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
- ۶-۲- **مراکز فناوری و نوآوری:** پارک علم و فناوری و مراکز رشد دارای مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
- ۷-۲- **آموزشگاه آزاد:** آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای آزاد تحت پوشش سازمان.

ماده (۳): جامعه مخاطب

دانش آموختگان مراکز آموزش عالی

ماده (۴): اهداف

- ۱-۴- ارتقای ظرفیت اشتغال پذیری برای ۵۰۰/۰۰۰ نفر از دانش آموختگان مراکز آموزش عالی از طریق ارائه آموزش مهارتی در حوزه نوآوری، کارآفرینی فناوری‌های نوین یا دانش‌بنیان در بازه زمانی ۵ ساله.
- ۲-۴- توسعه مهارت‌های کارآفرینی در دانش آموختگان مراکز آموزش عالی از طریق تربیت کارآفرینان خلاق و هوشمند برای راه‌اندازی کسب و کارهای نوپا.
- ۳-۴- طراحی دوره‌های تخصصی مهارتی در حوزه نوآوری، کارآفرینی فناوری‌های نوین یا دانش‌بنیان و متناسب با ویژگی‌ها و توانمندی‌های دانش آموختگان مراکز آموزش عالی (از جمله مهارت‌های برنامه نویسی، هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، بازار یابی دیجیتال، کارآفرینی، بلاکچین، فناوری‌های مالی و حسابداری، مدیریت استراتژیک و منابع انسانی و نوآوری و سایر موارد مورد تفاهم طرفین).
- ۴-۴- ایجاد ارتباط و شبکه‌سازی بین منتورها و دانش آموختگان مراکز آموزش عالی و کسب و کارهای پیشرو در زمینه فناوری.
- ۵-۴- حمایت از توسعه زیست بوم نوآوری و کارآفرینی با تربیت نیروی ماهر در حوزه نوآوری، کارآفرینی فناوری‌های نوین یا دانش‌بنیان و تشکیل تیم‌های فعال کسب و کار با حمایت منتورها و سایر موارد مورد تفاهم طرفین.
- ۶-۴- حمایت از توسعه محصول و راه‌اندازی استارت‌آپ‌ها در حوزه فناوری‌های نوین.
- ۷-۴- ایجاد و تقویت ارتباط دانش آموختگان با صنعت، جامعه و مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای.
- ۸-۴- آینده‌نگاری فناوری‌های دیجیتال و تحول آفرین (هوش مصنوعی، کلان داده، بلاکچین، اینترنت اشیا و سایر موارد مورد تفاهم طرفین).
- ۹-۴- زمینه‌سازی رسوخ مهارت‌ها و فناوری‌های دیجیتال و تحول آفرین در صنایع بزرگ و راهبردی.
- ۱۰-۴- زمینه‌سازی کاربرد مهارت‌ها و فناوری‌های دیجیتال و تحول آفرین در راستای تحقق اهداف توسعه پایدار.
- ۱۱-۴- ظرفیت‌سازی، تسهیل‌گری و بهبود ساختارهای زیست‌بوم نوآوری، نوآوری و کارآفرینی از طریق توسعه مهارت‌های مورد نیاز و تقاضا.
- ۱۲-۴- تدوین استانداردها، منابع، محتوای آموزش الکترونیکی و ارائه دوره‌های آموزشی با راه‌اندازی پلتفرم مهارت آموزی الکترونیکی.

ماده (۵): مزایای طرح

مزایای طرح نخلستان برای دانش آموختگان مراکز آموزش عالی و شاغلین حوزه فناوری عبارت است از:

- ۱-۵- دریافت گواهینامه مهارت منطبق بر استاندارد سازمان بین‌المللی کار.
- ۲-۵- دریافت گواهینامه حضور در طرح نخلستان از پارک‌های علم و فناوری.
- ۳-۵- ارتقای ظرفیت اشتغال‌پذیری دانش آموختگان مراکز آموزش عالی جهت ورود به مشاغل حوزه نوآوری، کارآفرینی، فناوری‌های نوین یا دانش‌بنیان مورد نیاز بازار کار.
- ۴-۵- بهره‌مندی مهارت آموختگان از تسهیلات اشتغال‌زایی و مرتبط.
- ۵-۵- ارتقای مهارت و شایستگی‌های فنی و نرم دانش آموختگان مراکز آموزش عالی برای ورود به بازار کار.
- ۶-۵- تسهیل صدور گواهینامه صلاحیت حرفه‌ای برای دانش آموختگان مراکز آموزش عالی.
- ۷-۵- بهره‌گیری از ظرفیت مهارت آموختگان به عنوان مربی و آزمونگر دوره‌های فنی و حرفه‌ای، داور و کارشناس مسابقات ملی و بین‌المللی مهارت.

- ۵-۸- تسهیل و حمایت از تشکیل استارت‌آپ‌ها، واحدهای نوآور مهارتی و شرکت های فناور، خلاق یا دانش‌بنیان توسط دانش‌آموختگان ماهر در مراکز فناوری و نوآوری.
- ۵-۹- صدور مجوز آموزشگاه های فنی و حرفه‌ای آزاد برای مهارت‌آموختگان در چارچوب شرایط و ضوابط سازمان.

ماده (۶): تعهدات وزارت علوم تحقیقات و فناوری

- ۶-۱- هماهنگی با پارک های علم و فناوری برای مشارکت و همکاری در اجرای طرح نخلستان.
- ۶-۲- همکاری در فرآیندهای اطلاع‌رسانی و ثبت نام دانش‌آموختگان.
- ۶-۳- همکاری در نیازسنجی از مهارت‌های مورد نیاز بازار کار و شناسایی شکاف مهارت در حوزه فناوری‌های نوین.
- ۶-۴- همکاری در تدوین استانداردهای مهارت در زمینه فناوری و کسب و کارهای نوین.
- ۶-۵- همکاری در تدوین بسته های آموزشی شامل منابع و محتوای آموزشی و ارزیابی.
- ۶-۶- فراهم نمودن زمینه استفاده از پلتفرم های آموزش الکترونیکی موجود در قالب سکوی ملی آموزشی، فرهنگی، تربیتی، علمی، فناوری و نوآوری.
- ۶-۷- همکاری در تامین مربیان و منتور های متخصص و صاحب صلاحیت.
- ۶-۸- کمک به شناسایی و جلب حمایت و مشارکت کسب و کارهای پیشرو و مرتبط.
- ۶-۹- زمینه سازی امکان بهره مندی متقاضیان از تسهیلات و حمایت های قابل ارایه با محوریت مراکز فناوری و نوآوری.
- ۶-۱۰- مشارکت در فراهم نمودن فضا و تجهیزات مناسب برای اجرای آموزش‌های حضوری.
- ۶-۱۱- هدایت مهارت‌آموختگان صاحب ایده به مراکز فناوری و نوآوری جهت پذیرش ایده و طی فرآیند تجاری سازی.

ماده (۷): تعهدات سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای

- ۷-۱- صدور مجوز آموزشگاه نوع (الف) به انضمام پیوست مهارتی و استانداردهای آموزشی برای مراکز فناوری و نوآوری متقاضی در چارچوب ضوابط سازمان.
- ۷-۲- اجرای آزمون‌های مهارت و اعطای گواهینامه مهارت.
- ۷-۳- حمایت از کسب و کارهای ایجاد شده با اولویت در اعطای تسهیلات اشتغال‌زایی.
- ۷-۴- همکاری در شناسایی و جلب مشارکت کسب و کارهای پیشرو و مصرف‌کننده فناوری.
- ۷-۵- مدیریت ثبت و اجرای دوره‌های آموزشی الکترونیکی و حضوری.
- ۷-۶- تعیین صلاحیت مربیان و منتورها و ارتقای شایستگی های آنها.
- ۷-۷- جلب مشارکت آموزشگاه های آزاد فنی و حرفه‌ای در اجرای طرح.
- ۷-۸- همکاری در تامین فضا و تجهیزات مناسب برای اجرای آموزش‌های حضوری و مجازی و فرآیند تجاری سازی ایده های پذیرفته شده در چارچوب ضوابط سازمان.
- ۷-۹- تصویب استانداردهای شایستگی و ارزشیابی تدوین شده در اجرای این طرح.

ماده (۸): تعهدات مشترک

- ۸-۱- حمایت از توسعه محصول و راه اندازی استارت‌آپ‌ها با مشارکت شرکت های مادر و مصرف‌کننده فناوری.
- ۸-۲- ارتباط و شبکه سازی بین منتورها و مهارت‌آموختگان.
- ۸-۳- تدوین استانداردهای شایستگی و ارزشیابی در حوزه فناوری و نوآوری.
- ۸-۴- همکاری در شکل‌گیری پارک علم و فناوری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر اساس قوانین و مقررات مربوطه.

ماده (۹): وظایف ادارات کل استانی و مراکز فناوری و نوآوری

در اجرای این تفاهم‌نامه، ادارات کل استانی (به عنوان دبیرخانه) و پارک های علم و فناوری در هر استان اقدامات زیر را انجام خواهند داد:

- ۱-۹- هماهنگی و تدوین برنامه اقدام مشترک جهت اجرای طرح
- ۲-۹- اطلاع رسانی و ثبت نام دانش آموختگان
- ۳-۹- شناسایی نیازهای مهارتی دانش آموختگان، برنامه ریزی و اجرای آموزش ها
- ۴-۹- همکاری در تدوین استاندارد های شایستگی و ارزشیابی
- ۵-۹- شناسایی و معرفی مربیان و منتورها
- ۶-۹- ایجاد شبکه مهارت آموختگان و منتورها
- ۷-۹- تعیین چگونگی حمایت پارک های علم و فناوری و مراکز رشد از مهارت آموختگان و کسب و کارهای آنها
- ۸-۹- شناسایی و جلب مشارکت و حمایت کسب و کارهای استان از اجرای طرح و مهارت آموختگان
- ۹-۹- انجام سایر موارد برای اجرای مناسب این تفاهم نامه

ماده (۱۰): مسئولیت راهبری طرح

"وزارت و سازمان"، با هدف برنامه‌ریزی، راهبری و نظارت برای اجرای این تفاهم‌نامه، پایش و اتخاذ تصمیمات مناسب و مطلوب جهت پیشبرد امور و حل اختلافات، "کمیته مشترک ملی" تشکیل خواهند داد. "معاونت فناوری و نوآوری وزارت" و "سازمان" به عنوان نماینده طرفین تعیین و معرفی می‌شوند. همچنین موارد فوق‌الذکر این ماده، در سطح استانی با تشکیل کمیته مشترک استانی و عضویت مدیرکل آموزش فنی و حرفه‌ای استان، رئیس پارک علم و فناوری و حسب مورد نمایندگان وزارت و سازمان، انجام خواهد پذیرفت.

تبصره ۱: دبیرخانه کمیته مشترک ملی در سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور مستقر می‌باشد.
تبصره ۲: ترکیب اعضا، ساختار و نحوه فعالیت کمیته مشترک ملی حداکثر یک ماه پس از امضای تفاهم نامه در نخستین جلسه کمیته تعیین خواهد شد.

ماده (۱۱): منابع مالی ممکن در طرح

- ۱-۱۱- اعتبارات توانمند سازی یا مهارت افزایی در موافقت‌نامه‌های بودجه‌ای پارک های علم و فناوری یا ادارات کل آموزش فنی و حرفه‌ای با سازمان برنامه و بودجه کشور در چارچوب ضوابط و تفاهم طرفین.
- ۲-۱۱- درآمدهای حاصل از فروش خدمات و محصولات تولید شده حین مهارت‌آموزی در چارچوب ضوابط سازمان و مراکز فناوری و نوآوری.
- ۳-۱۱- جلب مشارکت بنگاه‌های اقتصادی و کمک‌های مالی خیرین.
- ۴-۱۱- شهریه‌های دریافتی از متقاضیان.

ماده (۱۲): محتوای دوره‌های آموزشی

دوره‌های آموزش فنی و حرفه‌ای طرح نخلستان در حوزه نوآوری، کارآفرینی، فناوری‌های نوین یا دانش‌بنیان و در مهارت‌های برنامه نویسی، هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، بازاریابی دیجیتال، کارآفرینی، بلاکچین، فناوریهای مالی و حسابداری، مدیریت استراتژیک و منابع انسانی و نوآوری و سایر موارد مورد تفاهم طرفین، تدوین و از طریق پرتال سازمان در دسترس متقاضیان قرار خواهد گرفت.

تبصره: مدت زمان دوره‌های آموزشی در این طرح، طبق استانداردهای مهارت سازمان می‌باشد.

ماده (۱۳): مکان اجرای طرح

مکان اجرای طرح، مراکز فناوری و نوآوری، مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای دولتی، آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای نوع (الف) و آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای (در صورت لزوم) وابسته به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور می‌باشد.

ماده (۱۴): برگزاری آزمون و صدور گواهینامه

۱-۱۴- برگزاری آزمون و سنجش مهارت تابع مقررات و دستورالعمل‌های سازمان می‌باشد.
۲-۱۴- متقاضیان علاوه بر دریافت گواهی حضور در طرح (دوره مهارتی) از مراکز فناوری و نوآوری، پس از قبولی در آزمون‌های نظری و عملی، گواهینامه مهارت سازمان را نیز دریافت می‌نمایند.

ماده (۱۵): حل و فصل اختلافات

هرگونه مباحثه‌ای که از تفسیر، اجرا، تصحیح، توافق و اثرات حاصل از این یادداشت تفاهم به وجود آید، با مشورت طرفین در کمیته مشترک، حل و فصل خواهد شد.

ماده (۱۶): اصلاحات

این تفاهم‌نامه تنها با درخواست کتبی هر یک از طرفین و با تفاهم و امضای آنها قابل اصلاح خواهد بود. اصلاحات مورد نظر به صورت کتبی تهیه شده و پس از بررسی در کمیته مشترک، با امضای طرف‌ها اجرایی خواهد شد.

ماده (۱۷): اجرایی شدن، تمدید و فسخ تفاهم‌نامه

۱-۱۷- این تفاهم‌نامه از تاریخ امضاء و مبادله بین طرف‌ها به مدت "پنج سال" معتبر و با توافق آنها برای یک دوره "دو سال" دیگر قابل تمدید است. با اتمام زمان، تمدید مدت تفاهم‌نامه بناء به توافق طرفین امکان‌پذیر خواهد بود.
۲-۱۷- هر یک از طرفین می‌تواند "شش ماه" قبل‌تر قصد خود را مبنی بر فسخ این تفاهم‌نامه به صورت کتبی اعلام کند. در این صورت تفاهم‌نامه شش ماه پس از دریافت چنین قصدی، فسخ شده تلقی خواهد شد. تعهدات و موارد از پیش انجام شده و یا در حال انجام، مشمول حق فسخ نخواهند بود.
۳-۱۷- در صورت بروز عوامل و حوادث غیر ارادی و سایر عوامل خارج از حیطه اختیار طرفین از قبیل جنگ، زلزله، سیل، آتش‌سوزی، اعمال تحریم‌های اقتصادی، تصویب قوانین و ممنوعیت‌های قانونی و دستورالعمل‌های اضطراری و اجرایی محدود کننده که عملاً موضوع تفاهم‌نامه را منتفی یا دچار اختلال یا غیر عملی نماید، هر یک از طرفین تا رفع مانع از انجام مفاد تفاهم‌نامه معاف بوده و کلیه تعهدات طرف‌ها معلق می‌گردد، مگر اینکه طرف‌ها به نحو دیگری تصمیم‌گیری نمایند.

ماده (۱۸): نسخ تفاهم‌نامه

این تفاهم‌نامه مشتمل بر "یک مقدمه"، "هجده ماده" و "یک صفحه پیوست" مندرج در "شش صفحه" به تاریخ ۱۴۰۱/۰۳/۱۷ طی "دو نسخه" با اعتبار واحد تنظیم، امضاء و مبادله گردید؛ بنحوی که هر نسخه دارای اعتبار واحد و یکسان بوده و تمام مفاد و مندرجات آن مورد قبول طرفین واقع گردید.

دکتر غلامحسین حسینی نیا

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و

رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

دکتر علی خیرالدین

معاون فناوری و نوآوری

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مراحل اجرای طرح نخلستان

(مهارت افزایی دانش آموختگان دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی)

ابلاغ تفاهم نامه طرح نخلستان توسط وزارت عتف و سازمان به مراکز فناوری و نوآوری و ادارات کل

تشکیل کمیته مشترک ملی موضوع تفاهم نامه

مطالعه بازار کار، نیاز سنجی و تدوین استانداردهای شایستگی و ارزشیابی مورد نیاز

فراهم نمودن پلتفرم مهارت آموزی الکترونیکی و تدوین محتوای آموزش الکترونیکی

اعلان فراخوان و ثبت نام، بررسی و انتخاب متقاضیان

ارایه خدمات مشاوره، هدایت شغلی و ایجاد شبکه فراگیران و منتورها

برنامه ریزی اجرای آموزش

اجرای آموزش حضوری توسط مراکز منتخب و پایش فعالیت ها توسط کمیته مشترک استانی

تهیه طرح کسب و کار توسط فراگیران

ارزیابی ایده ها منتورینگ، سند باکس و راه اندازی و توسعه استارتاپ ها

سنجش و ارزشیابی مهارت فراگیران توسط سازمان

صدور گواهی نامه مهارت توسط سازمان و صدور گواهی گذراندن طرح نخلستان توسط مراکز فناوری و نوآوری

حمایت از اشتغال، تجاری سازی ایده ها و راه اندازی کسب و کارها (توسط کسب و کارهای پیشرو و یا در قالب ایجاد کسب و کارهای نوآور در مراکز فناوری و نوآوری)